

621

ประสิทธิภาพของกระบวนการรับข้อพิพาทแก้ตัวกับการค้าระหว่างประเทศปัจจุบัน

นางสาวพรชญา ลัพธวรรณ

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-121-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17461595

THE EFFICIENCY OF GATT DISPUTE SETTLEMENT PROCESS UNDER
THE CURRENT INTERNATIONAL TRADE ENVIRONMENT

Miss Pornchaya Luptrawan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws
Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN.974-634-121-9

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พรชญา ลัทธิธรรม : ประสิทธิภาพของกระบวนการระงับข้อพิพาทแกัดด์กับการค้าระหว่างประเทศปัจจุบัน (THE EFFICIENCY OF GATT DISPUTE SETTLEMENT PROCESS UNDER THE CURRENT INTERNATIONAL TRADE ENVIRONMENT) อ.ที่ปรึกษา : พศ.สุธรรม อยู่ในธรรม, 251 หน้า. ISBN 974-634-121-9

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ว่ากลไกและกระบวนการระงับข้อพิพาทในความเข้าใจด้วยกฎเกณฑ์และกระบวนการจัดการระงับข้อพิพาท (Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes) ภายใต้ข้อตกลงจัดตั้งองค์การการค้าโลก (Agreement Establishing the World Trade Organization) สามารถแก้ไขข้อบกพร่องของกระบวนการระงับข้อพิพาทแกัดด์ 1947 และทำให้กระบวนการระงับข้อพิพาทภายใต้ข้อตกลงจัดตั้งองค์การการค้าโลกมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการระงับข้อพิพาทในแกัดด์ 1947 มีข้อบกพร่องซึ่งทำให้กระบวนการระงับข้อพิพาทขาดความเข้มแข็งและไม่มีประสิทธิภาพ โดยมีสาเหตุที่สำคัญคือการใช้ระบบฉันทมติในการรับรองคำตัดสินของคณะมนตรี เนื่องจากการใช้ระบบฉันทมติเพื่อรับรองคำตัดสินจะต้องได้รับการรับรองเป็นเอกฉันท์ โดยไม่มีการออกเสียงคัดค้านอย่างเป็นทางการจากประเทศภาคีแกัดด์ในการประชุมคณะมนตรี ดังนั้นระบบนี้จึงทำให้ประเทศคู่พิพาทหรือประเทศที่มีผลประโยชน์สำคัญสามารถขัดขวางการรับรองคำตัดสินของคณะมนตรีได้ และทำให้คำตัดสินนั้นไม่มีผลผูกพันประเทศคู่พิพาทและขาดสภาพบังคับ ซึ่งต่อมาในการเจรจาการค้ารอบอุรุกวัยประเทศภาคีได้มีการรับรองความเข้าใจด้วยกฎเกณฑ์และกระบวนการจัดการระงับข้อพิพาทภายใต้ข้อตกลงจัดตั้งองค์การการค้าโลกซึ่งได้มีการปรับปรุงข้อบกพร่องของกระบวนการระงับข้อพิพาทในแกัดด์ 1947 หลายประการ เช่น การจัดตั้งองค์กรระงับข้อพิพาท องค์กรอุทธรณ์ การใช้อนุญาโตตุลาการ การจำกัดเวลา และการแก้ไขที่สำคัญที่สุดคือการใช้ระบบการรับรองคำตัดสินขององค์กรระงับข้อพิพาทโดยอัตโนมัติ และการเปลี่ยนแปลงการใช้ระบบฉันทมติจากการรับรองโดยฉันทมติเป็นระบบการไม่รับรองโดยฉันทมติ ซึ่งการปรับปรุงนี้มีผลทำให้กระบวนการระงับข้อพิพาทมีความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและความเข้มแข็งมากขึ้น

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต *พรชญา ลัทธิธรรม*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *ศ.สุธรรม อยู่ในธรรม*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.C570635. MAJOR LAW
KEY WORD: DISPUTE / SETTLEMENT / PROCEDURE / GATT / WTO

PORNCHAYA LUPTRAWAN : THE EFFICIENCY OF GATT DISPUTE SETTLEMENT
PROCESS UNDER THE CURRENT INTERNATIONAL TRADE ENVIRONMENT. THESIS
ADVISOR : ASST.PROF.SUDHARMA YOONAI DHARMA, 251 pp.
ISBN 974-634-121-9

The objective of this reseach is to study and analyse mechanism and
procedures of the Understanding on Rules and Procedures Governing the
Settlement of Disputes (DSU) under the Agreement Establishing the World
Trade Organization, This thesis attempts to answer whether or not the Agreement
improve or strengthen the GATT 1947 Dispute Settlement System.

The findings indicate that the dispute settlement regime under GATT
1947 have many shortcomings which render the settlement process unreliable
and inefficient.

The problems are results of extensive application of the consensus
rule in the adoption of Council dicisions. It has been noted that any
contracting parties including the disputing parties and a third party who
have interests in the matter can block adoption of council decisions and
make the dicision non-binding and unenforceable. Following the conclusion
of the Uruguay Round, all contracting parties agree to improve and
strengthen the rules and procedures of dispute settlement process by adopting
the DSU. The DSU remove the weakness of the Dispute Settlement under the
GATT 1947 by establishing the Dispute Settlement Body, Appellate Body and
Arbitration. Further, the DSU calls for time limit and the automatical
adoption of negative cousensus rule which can solve the "block adoption
problem".

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อนิสิต..... น.ช. น.น.น.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุธรรม อยู่ในธรรม ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ พร้อมทั้งได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาและข้อแนะนำที่มีประโยชน์ตลอดจนให้การสนับสนุนและความช่วยเหลือต่าง ๆ อย่างดียิ่งแก่ผู้วิจัยจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทัชชมัย ฤกษ์สุต ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมและให้การสนับสนุนผู้วิจัยในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อย่างดียิ่งตลอดจนกรุณาสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่มีประโยชน์รวมถึงการให้กำลังใจและความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์กฤณ กิตติสถาพร อธิบดีกรมประกันภัย ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และกรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบ แก้ไข และให้ข้อแนะนำที่มีประโยชน์และคุณค่ายิ่งในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ตลอดจนให้ข้อแนะนำต่าง ๆ ที่มีประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย และขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุเกียรติ์ เสถียรไทย และรองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ปัจจุสานนท์ที่กรุณาให้ข้อแนะนำที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณคุณพัฒนา ผดุงอรุณ กรรมการผู้จัดการ บริษัท สำนักกฎหมาย ธนนิติ จำกัด ที่กรุณาให้โอกาสและการสนับสนุนแก่ผู้วิจัยในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณคุณคุณปฐมภรณ์ ปัตตพงศ์ เพื่อนผู้ให้กำลังใจและความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยในทุก ๆ ด้าน ขอขอบคุณคุณเมธา อัสสะบำรุงรัตน์ , เจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ และเจ้าหน้าที่กระทรวงพาณิชย์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านเอกสารและข้อมูลที่มีประโยชน์ ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และเพื่อนปริญญาโททุกท่านที่ให้การสนับสนุนและกำลังใจเสมอมา

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้คอยเป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนการศึกษาของลูกตลอดมา ขอขอบคุณพี่ชายและน้องชายที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

พรชญา ลัทธิวรรณ

เมษายน 2539

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
- วัตถุประสงค์และขอบเขตในการวิจัย.....	4
- สมมติฐาน.....	4
- ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหรือเป็นหลักของวิทยานิพนธ์.....	5
- วิธีการศึกษาค้นคว้า.....	5
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์.....	5
บทที่ 2 กฎเกณฑ์และกระบวนการระงับข้อพิพาทในแอกตต์ 1947.....	6
- วิธีการระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศ.....	8
1. การเจรจา (Negotiation).....	8
2. การไกล่เกลี่ย (Good Office , Mediation).....	9
3. การไต่สวน (Inquiry).....	10
4. การประนีประนอม (Conciliation).....	11
5. การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ (Arbitration).....	11
- ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางการค้า.....	11
1. หลักอัตโนมัติ (Automaticity).....	12
2. หลักความโปร่งใส (Transparency).....	13
3. หลักความเป็นกลาง (Impartiality).....	14
4. หลักความรวดเร็ว (Speediness).....	14

	หน้า
- ความแตกต่างระหว่างกระบวนการระงับข้อพิพาทในแอกตต์ 1947.....	15
กับสนธิสัญญาระหว่างประเทศอื่น ๆ	
- ลักษณะและการดำเนินกระบวนการของกระบวนการ.....	16
ระงับข้อพิพาทในแอกตต์ 1947	
- กฎเกณฑ์และกลไกของกระบวนการระงับข้อ.....	22
พิพาทในแอกตต์ 1947	
1.บทบัญญัติมาตรา 22 แห่งข้อตกลงแอกตต์ 1947.....	22
2.บทบัญญัติมาตรา 23 แห่งข้อตกลงแอกตต์ 1947.....	24
2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรา 22 และ 23.....	26
ในแอกตต์ 1947	
2.2 วัตถุประสงค์ของมาตรา 23 ในแอกตต์ 1947.....	28
2.3 ประเภทของการกระทำตามมาตรา 23.....	28
ในแอกตต์ 1947	
2.3.1 การกระทำที่มีการละเมิดพันธกรณี.....	28
2.3.2 การกระทำที่ไม่มีการละเมิดพันธกรณี.....	29
1.การใช้มาตรการใด ๆ ไม่ว่าจะขัดแย้ง.....	29
หรือไม่กับข้อบังคับในข้อตกลงแอกตต์	
2.การมีอยู่ของสถานการณ์อื่น ๆ.....	31
2.4 เงื่อนไขของการใช้มาตรา 23 ในแอกตต์ 1947.....	31
2.4.1 การทำให้เสียไปหรือเสียหาย.....	32
ซึ่งผลประโยชน์ภายใต้ข้อตกลงแอกตต์ไม่ว่า	
โดยตรงหรือโดยอ้อม	
1. การมีมูลเหตุของการทำให้เสียไปหรือเสียหาย.....	33
1.1 มาตรการของประเทศภาคีที่เป็นการ.....	33
ละเมิดพันธกรณีภายใต้แอกตต์	
1.2 การใช้มาตรการจำกัดปริมาณ.....	33
1.3 การใช้มาตรการอุดหนุนภายในประเทศ.....	34
2. ภาวะการพิสูจน์.....	35

	หน้า
2.1 กรณีตามมาตรา 23 วรรค 1 (a).....	35
2.2 กรณีตามมาตรา 23 วรรค 1 (b) และ (c).....	35
3. แนวความคิดของการทำให้เสียไปหรือเสียหาย.....	36
3.1 การทำลายความคาดหวังอย่างมีเหตุผล.....	36
3.2 การก่อให้เกิดผลกระทบที่เป็นปฏิปักษ์ต่อ ประเทศภาคีอื่น.....	37
4. ความหมายของคำว่า"ผลประโยชน์ที่ประเทศภาคี จะได้รับภายใต้ข้อตกลงแกตต์"	39
2.4.2 การบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ในข้อตกลงแกตต์ได้ รับการขัดขวาง.....	40
2.5 องค์กรในกระบวนการระงับข้อพิพาทในแกตต์ 1947.....	41
2.6 การกำกับดูแลการปฏิบัติตามคำตัดสินหรือคำแนะนำ.....	41
2.7 การให้อำนาจตอบโต้.....	42
2.8 การใช้ฉันทามติ.....	43
บทที่ 3 ปัญหาการใช้กระบวนการระงับข้อพิพาทแกตต์ 1947	45
ในสภาพการค้าระหว่างประเทศ	
- ข้อดีของกระบวนการระงับข้อพิพาทแกตต์.....	45
- ข้อบกพร่องของกระบวนการระงับข้อพิพาทแกตต์.....	48
1. ปัญหาความล่าช้าในการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	48
2. ปัญหาความล่าช้าในกระบวนการของคณะกรรมการวินิจฉัย ข้อพิพาท.....	49
3. ปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	50
3.1 ปัญหาความเป็นกลาง.....	50
3.2 ปัญหาเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการวินิจฉัย ข้อพิพาท.....	51
4. ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของรายงาน.....	52
5. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ฉันทามติ.....	55

	หน้า
6. ปัญหาการขัดขวางการรับรองรายงานของ คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	56
7. ปัญหาในการปฏิบัติตามคำตัดสิน.....	60
8. ปัญหาการให้อำนาจในการตอบโต้.....	61
- ปัญหาการใช้กระบวนการระงับข้อพิพาทแเกตต์ 1947 ใน สภาพการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ.....	63
1. สภาพการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ.....	63
2. การใช้มาตรการตอบโต้ฝ่ายเดียวทางการค้า 301 ของสหรัฐอเมริกา.....	65
2.1 ประเภทของการกระทำตามมาตรา 301 แห่ง รัฐบัญญัติการค้าและการแข่งขัน 1988.....	65
2.2 วิธีการเข้าสู่กระบวนการโต้สวนตามมาตรา 301.....	66
2.3 ขั้นตอนและการจำกัดระยะเวลาในการดำเนิน กระบวนการตามมาตรา 301.....	71
2.4 การใช้มาตรการตอบโต้ฝ่ายเดียวทางการค้า.....	74
3. มาตรา 301 กับกระบวนการระงับข้อพิพาทแเกตต์ 1947.....	79
3.1 ความไม่สอดคล้องกับหลักการในแเกตต์ 1947.....	79
3.2 มาตรา 301 กับข้อบกพร่องของกระบวนการ ระงับข้อพิพาทในแเกตต์ 1947.....	82
3.3 การร้องเรียนเกี่ยวกับการตอบโต้ตามมาตรา 301 ในกระบวนการระงับข้อพิพาทแเกตต์.....	83
4. การใช้กฎหมายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการห้ามการนำเข้า.....	87
4.1 Marine Mammal Protection Act และกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้องของสหรัฐฯ.....	87
4.2 ประวัติความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ และเม็กซิโก.....	88
4.3 คำตัดสินของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	89
4.4 ผลที่ตามมาหลังจากการตัดสินของคณะกรรมการ วินิจฉัยข้อพิพาท.....	94

	หน้า
4.5 ความไม่สอดคล้องของการใช้กฎหมายของสหรัฐฯ กับข้อตกลงแกตต์	95
4.6 ข้อบกพร่องของกระบวนการระดับข้อพิพาทแกตต์	97
5. ปัญหาการใช้กระบวนการระดับข้อพิพาทในแกตต์ 1947 ของประเทศกำลังพัฒนา	98
บทที่ 4 กฎเกณฑ์และประสิทธิภาพของความเข้าใจด้วยกฎเกณฑ์ และกระบวนการจัดการระดับข้อพิพาทภายใต้องค์การการค้าโลก	104
- วิวัฒนาการของการปรับปรุงกระบวนการระดับข้อพิพาทในแกตต์ 1947	106
1. สภาพของกระบวนการระดับข้อพิพาทในแกตต์ 1947 ในช่วงก่อนการเจรจาการค้ารอบโตเกียว	107
2. ความเข้าใจด้วย การแจ้ง การปรึกษาหารือ การระดับข้อพิพาท และการกำกับดูแล (Understanding Regarding Notification , Consultation , Dispute Settlement and Surveillance) และภาค ผนวกแนบท้ายเกี่ยวกับประเพณีปฏิบัติในกระบวนการระดับข้อพิพาท แกตต์ (Agreed Description of the Customary Practice of the GATT in the Field of Dispute Settlement (Article XXIII:2)	113
3. ปฏิญญารัฐมนตรี 1982 เกี่ยวกับกระบวนการระดับ ข้อพิพาทแกตต์ (Ministerial Declaration on 29 November 1982 , Decision on Dispute Settlement)	117
4. ปฏิญญารัฐมนตรีเกี่ยวกับกระบวนการระดับข้อพิพาท แกตต์ 1984 (Decision on Dispute Settlement on 30 November 1984)	118
5. ปฏิญญารัฐมนตรี 1989 เกี่ยวกับการปรับปรุงกฎเกณฑ์ และกระบวนการระดับข้อพิพาท (Decision on Improvements to the GATT Dispute Settlement Rule and Procedures on 12 April 1989)	119

6. ความเข้าใจว่าด้วยกฎเกณฑ์และกระบวนการจัดการ	121
ฉบับข้อพิพาท (Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes) ภายใต้ข้อตกลง จัดตั้งองค์การการค้าโลก (Agreement Establishing the World Trade Organization)	
- แนวความคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงกลไกการระงับข้อพิพาทแอกตต์	123
1. ทศนะของสหรัฐอเมริกา	123
2. ทศนะของประชาคมยุโรป	124
- หลักการ แนวความคิด และประเพณีปฏิบัติของกระบวนการ ระงับข้อพิพาทในความเข้าใจ 1994	125
- ขอบเขตและการใช้กระบวนการระงับข้อพิพาท (Coverage and Application)	125
- ข้อเปรียบเทียบกับกระบวนการระงับข้อพิพาทในแอกตต์ 1947	127
- องค์การระงับข้อพิพาท (Dispute Settlement Body : DSB)	128
- ข้อเปรียบเทียบกับกระบวนการระงับข้อพิพาทในแอกตต์ 1947	129
- การเจรจาหารือ (Consultation)	129
1. การเจรจาหารือในกรณีปกติ	130
2. การเจรจาหารือในกรณีรีบด่วนรวมทั้งสินค้านำเข้าเสีย	130
- การไกล่เกลี่ย (Good Offices , Conciliation , Mediation)	131
- คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท (Panel)	131
1. การยื่นคำร้องขอจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท	132
2. คุณสมบัติของบุคคลในคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท	132
3. การจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท	134
4. การทำงานของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท	135
5. การจัดทำรายงานของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท	136
6. ระยะเวลาในการทำงาน	136
7. การระงับการปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราวของ คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท	137

	หน้า
8. กระบวนการพิเศษสำหรับประเทศกำลังพัฒนา.....	137
9. สิทธิในการค้นหาข้อมูล.....	138
10. การทบทวนชั่วคราว (Interim Report).....	138
11. กระบวนการร้องเรียนหลายฝ่าย (Multiple Complants).....	139
12. คู่กรณีฝ่ายที่สาม (Third Party).....	139
- ข้อเปรียบเทียบกับกระบวนการระงับข้อพิพาทแอกตต์ 1947.....	139
- การรับรองรายงานของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	141
- ข้อเปรียบเทียบกับกระบวนการระงับข้อพิพาทในแอกตต์ 1947.....	142
- องค์การอุทธรณ์.....	146
1. สมาชิกองค์การอุทธรณ์.....	146
2. ผู้มีสิทธิในการร้องขออุทธรณ์.....	146
3. ขอบเขตการทำงาน.....	147
4. การตัดสิน.....	147
5. การจัดทำรายงาน.....	147
- ข้อเปรียบเทียบกับกระบวนการระงับข้อพิพาทในแอกตต์ 1947.....	148
- การรับรองรายงานขององค์การอุทธรณ์ (Adoption of Appellate Report).....	149
- กรอบเวลาสำหรับคำตัดสินขององค์การระงับข้อพิพาท.....	149
(Time-Frame for DSB Decisions)	
- การกำกับดูแลการปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำตัดสิน.....	150
(Surveillance of Implementation of Recommendations or Rulings)	
1. การปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำตัดสิน.....	150
2. กำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม (Reasonable Period of Time).....	150
3. การกำกับดูแลการปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำตัดสิน.....	151
4. ข้อขัดแย้งระหว่างมาตรการที่ใช้กับ Covered Agreement.....	152
5. ผลประโยชน์ของประเทศกำลังพัฒนา.....	152
- ข้อเปรียบเทียบกับกระบวนการระงับข้อพิพาทในแอกตต์ 1947.....	152
- การชดเชยค่าเสียหายและการระงับสิทธิประโยชน์ (Compensation and.....	155
Suspension of Concession)	

	หน้า
1. วิธีการร้องขอเพื่อชดใช้ค่าเสียหายหรือระงับการให้สิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่น.....	155
2. หลักการและกระบวนการในการระงับสิทธิประโยชน์และพันธกรณี.....	155
2.1. หลักทั่วไป.....	155
2.2. ข้อยกเว้นโดยการทำการตอบโต้ข้ามสาขาหรือข้อตกลง.....	156
3. เงื่อนไขของการระงับการให้สิทธิประโยชน์หรือพันธกรณี.....	157
4. การให้อำนาจในการระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณี.....	157
5. การคัดค้านการให้อำนาจในการระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณี.....	158
- ข้อเปรียบเทียบกับกระบวนการระงับข้อพิพาทในแกตต์ 1947.....	159
- อนุญาโตตุลาการ (Arbitration)	160
- ข้อเปรียบเทียบกับกระบวนการระงับข้อพิพาทในแกตต์ 1947.....	161
- การสร้างความเข้มแข็งให้ระบบพหุภาคี.....	162
- วิธีการดำเนินกระบวนการระงับข้อพิพาทกรณีที่มีการละเมิด.....	162
ตามมาตรา 23 วรรค 1(b)	
- วิธีการดำเนินกระบวนการระงับข้อพิพาทกรณีที่มีการละเมิด.....	163
ตามมาตรา 23 วรรค 1 (c)	
- ข้อเปรียบเทียบกับกระบวนการระงับข้อพิพาทในแกตต์ 1947.....	164
- แผนภูมิแสดงขั้นตอนและกระบวนการระงับข้อพิพาทในความเข้าใจ.....	165
ว่าด้วยกฎเกณฑ์และกระบวนการจัดการระงับข้อพิพาท	
- ตารางเปรียบเทียบกระบวนการระงับข้อพิพาทในข้อตกลงแกตต์ 1947.....	168
กับกระบวนการระงับข้อพิพาทในความเข้าใจฯ 1994	
- การแก้ไขข้อบกพร่องและการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการ.....	181
ระงับข้อพิพาทในความเข้าใจฯ 1994	
1. การทำให้กระบวนการระงับข้อพิพาทมีความเป็นบูรณภาพ.....	181
(Integrity)	
2. การเพิ่มความรวดเร็วให้กับกระบวนการระงับข้อพิพาท.....	182
3. การเพิ่มความเชื่อมั่นในคุณสมบัติของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.....	183
4. การกลั่นกรองคุณภาพของรายงาน.....	185

	หน้า
5. การแก้ปัญหาการขาดขบวนการรับรองคำตัดสินในการใช้ฉันทามติ.....	185
6. การแก้ปัญหาการไม่ปฏิบัติตามคำตัดสินและการสร้างสภาพบังคับให้กับกระบวนการระดับข้อพิพาท.....	186
7. การสร้างความเป็นอัตโนมัติให้แก่กระบวนการระดับข้อพิพาท.....	187
8. การสร้างความปลอดภัยให้กระบวนการระดับข้อพิพาท.....	188
9. การห้ามใช้มาตรการตอบโต้ทางการค้าฝ่ายเดียว.....	189
- ปัญหาที่น่าพิจารณาของกระบวนการระดับข้อพิพาทภายใต้ความเข้าใจ 1994.....	189
1. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ฉันทามติในการไม่รับรองคำตัดสินขององค์กรระดับข้อพิพาท.....	189
2. ปัญหาเกี่ยวกับการที่ประเทศคู่พิพาทใช้การเจรจาทวิภาคียอมความก่อนที่องค์กรระดับข้อพิพาทจะมีการรับรองรายงาน.....	191
3. สถานะของประเทศกำลังพัฒนา.....	195
4. การทำความเข้าใจการการค้าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการค้า.....	197
- ประเทศไทยกับการใช้กระบวนการระดับข้อพิพาทในแกตต์และองค์การการค้าโลก.....	198
1. ปัญหาข้อพิพาทเรื่องมาตรการจำกัดการนำเข้าและภาษีภายในเกี่ยวกับสินค้าบุหรี่ยของประเทศไทย.....	198
2. ปัญหาข้อพิพาทระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรปกรณีการกำหนดโควตาปลาทูน่ากระป๋อง.....	201
3. ปัญหาข้อพิพาทกรณีระเบียบการเก็บภาษีนำเข้าข้าวของสหภาพยุโรป.....	208
4. สรุปผลในกรณีที่ไทยใช้กระบวนการระดับข้อพิพาทในแกตต์และองค์การการค้าโลก.....	210
- การใช้กระบวนการระดับข้อพิพาทภายใต้องค์การการค้าโลก.....	211
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	213
รายการอ้างอิง.....	219
ภาคผนวก.....	227
ประวัติผู้เขียน.....	251